

ZASADY MISTRZA SZACHOWNICY

Czym są szachy? Szachy stanowią połączenie sportu, treningu umysłowego, kulturalnej gry i sztuki. **Powstały** blisko 2 tysiące lat temu w Indiach. **Celem** partii szachowej jest zamatanie króla przeciwnika, czyli stworzenie sytuacji, w której nie ma on ucieczki przed zbiciem. Jeżeli nie możemy szybko **zamatawać**, to staramy się **zbijać** przeciwnikowi pionki i figury, żeby nie miał się czym bronić. **Szach mat to główny cel partii!!**

FAZY PARTII SZACHOWEJ

Partię szachową dzielimy umownie na 3 fazy: **debiut** (początek partii), **grę środkową** (różne ataki i wymiany) oraz **końcówkę** (gdy na szachownicy pozostało mało bierok). W tych fazach obowiązują różne **zasady gry**:

DEBIUT:

- walczymy pionami o **centrum** szachownicy (pola e4, e5, d4, d5);
- wyprowadzamy wszystkie **lekkie figury** (skoczki i gońce);
- robimy **roszadę**, żeby zabezpieczyć króla;
- rozwijamy się jak **najszybciej** – jedną figurą jeden ruch;
- wykonując poprzednie zasady przez cały czas uważamy na **groźby** przeciwnika!!!

GRA ŚRODKOWA

- atakujemy **króla** przeciwnika, jego figury oraz pionki. **Aktywność to nasze najważniejsze zadanie!!!**
- atakując pamiętamy o **obronie**. Nie osłabiamy roszały zbędnymi ruchami pionków i uważamy wciąż na groźby;
- **centralizujemy** figury, żeby miały dużo pól, na które mogą zagrać i mogły się szybko przemieścić;
- **współdziałamy** wszystkimi swoimi figurami. Gdy mamy problem z wyborem planu, to gramy figurą, która nie bierze udziału w walce lub staramy się ją wymienić – jest to tzw. „Zasada najsłabszej figury”;
- gdy mamy **przewagę** materialną, to staramy się atakować króla lub też wymieniać figury, aby uprościć pozycję. Nie wymieniamy figur, gdy przeciwnik ma ścieśnioną pozycję!;
- myślimy tyle **czasu**, ile rzeczywiście potrzebujemy, nawet gdy przeciwnik ma jego małą ilość lub gra szybko;

KOŃCÓWKA

- **król** staje się silną figurą i idzie w stronę centrum. Współdziała ze swoimi pionami;
- staramy się doprowadzić **piony** do pola przemiany, aby dorobić hetmana – najsilniejszą figurę.
- jeżeli mamy dużą przewagę materialną i już matujemy, to uważamy, żeby nie zrobić **pata**;
- gdy przeciwnik nas matuje, to spójrzmy na jego **czas** - najlepiej ruch przed matem i ruch przed zbiciem naszego ostatniego pionka, bo może nie zdążyć!

Kilka rad na temat naszych figur:

- **hetman** powinien wchodzić do gry po debiucie. Przy pomocy innych figur i pionów może wtedy atakować króla;
- **wieże** dajemy na otwarte i półotwarte linie. Najlepiej, gdy są zdwojone, gdyż jedna „pilnuje” drugiej. Dobrze stoją na 2 i 7 linii, kontrolując obóz przeciwnika. Ustawiamy je za wolnym pionem, tak swoim, jak i przeciwnika;
- staramy się, żeby **pionki** były w zwartej grupie, aby mogły się wzajemnie pilnować. Nie zdwajamy ich;
- **skoczki** bardzo dobrze stoją w centrum i blokują samotne piony. Często robią niespodziewane „widełki”;
- **gońce**, w przeciwieństwie do skoczków, potrafią „wiązać” figury przeciwnika. Szczególnie silna jest para gońców w otwartej pozycji, ponieważ na dużej przestrzeni kontrolują (atakują) one białe i czarne pola;

ZASADY MŁODYCH MISTRZÓW

1. **Nigdy nie lekceważę przeciwnika!!!** Ani przed partią, ani w czasie trwania partii, nawet gdy wydaje się on nam słabszy od nas, a partia kompletnie wygrana – „Najtrudniej jest wygrać wygraną partię”.
2. **Maksymalnie koncentruję się przez całą partię!** Patrzę na szachownicę, nie rozglądając się dookoła. Śledzę ruchy przeciwnika, starając się „rozgryźć” jego plany. Zastanawiam się, „Po co on tam zagrał?”. Próbuję obmyślić swój plan gry i go realizować. Muszę też być pewny, że ruch, który chcę wykonać jest dobry - „Najpierw myśli głowa, potem jedzie ręka”.
3. **Gram zawsze „fair play”!** Mam szacunek dla swojego przeciwnika. Nie przeszkadzam mu w grze i nie obrażam go po porażce. Jestem uczciwy, nawet za cenę przegranej!!!
4. **Nie przejmuję się porażkami, ponieważ dopiero uczę się gry w szachy, a przede mną jest jeszcze wiele turniejów!** Gdy przegrywam, to staram się wyciągać wnioski – uczę się na własnych błędach. Jestem też **skromny** i nie chwalebę się zwycięstwami.
5. **Gram odważnie i pomysłowo, zamiast bojaźliwie!** Atakuję, zamiast się cofać! Gram aktywnie wszystkimi figurami, zamiast pasywnie się bronić - jestem waleczny i gram do końca. Nigdy nie patrzę na ranking przeciwnika, bo przecież z każdym można wygrać!
6. **Żeby grać lepiej w szachy i robić szybkie postępy muszę:**
  - chcieć tego
  - lubić szachy
  - grać z lepszymi od siebie
  - rozgrywać dużo partii i startować w turniejach
  - pracować samemu nad szachami
  - słuchać pana trenera!

Moje motto: „Mistrza poznaje się nie tylko przy szachownicy”